

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **Mgr. P. V.**, zast. JUDr. Janem Burešem, Ph.D., advokátem, se sídlem Václavské náměstí 807/64, Praha 1, proti žalovanému: **policejní prezident**, se sídlem Strojnická 935/27, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 6. 2020, č. j. PPR-6070-43/ČJ-2016-990131, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ze dne 11. 5. 2021, č. j. 65 Ad 8/2020 - 75,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovaný **je p o v i n e n** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti částku 4.114 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr. Jana Bureše, Ph.D.

O d ů v o d n ě n í :

I. Shrnutí předcházejícího řízení

[1] Rozhodnutím ředitele Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje ze dne 19. 1. 2016, č. j. KRPM-150179-11/ČJ-2015-1400KR, byl žalobce uznán vinným ze spáchání kázeňského přestupku podle § 50 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o služebním poměru“), jehož se dopustil opakovaným dosahováním neuspokojivých výsledků ve výkonu služby uvedeným v závěrech služebních hodnocení ze dne 26. 11. 2012 a ze dne 20. 11. 2015. Za tento kázeňský přestupek byl žalobci podle § 51 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru uložen kázeňský trest odnětí služební hodnosti.

[2] Žalovaný rozhodnutím ze dne 11. 6. 2020, č. j. PPR-6070-43/ČJ-2016-990131, podle § 190 odst. 8 zákona o služebním poměru výrok uvedeného prvoinstančního rozhodnutí

jen formulačně upravil, nicméně i po této změně byl žalobce uznán vinným ze spáchání stejného kázeňského přestupku a byl mu uložen kázeňský trest odnětí služební hodnosti.

[3] Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozsudkem ze dne 11. 5. 2021, č. j. 65 Ad 8/2020 - 75, zrušil toto rozhodnutí žalovaného o odvolání a věc mu vrátil k dalšímu řízení, neboť žalobci byl kázeňský trest uložen po uplynutí prekluzivní lhůty stanovené zákonem o služebním poměru. Podle krajského soudu je totiž ustanovení § 186 odst. 9 zákona o služebním poměru, ve znění účinném do 30. 9. 2016, nutné vykládat tak, že rozhodnutí služebního funkcionáře musí nabýt právní moci v objektivní prekluzivní lhůtě jednoho roku ode dne, kdy došlo ke spáchání kárného přestupku. V dané věci přitom od dokonání kázeňského přestupku do doručení rozhodnutí žalovaného o odvolání uplynula i při zohlednění stavění lhůty pro zánik odpovědnosti za kázeňský přestupek po dobu trvání předchozích řízení před krajským soudem a Nejvyšším správním soudem doba 398 dnů, která převyšuje jednoroční objektivní prekluzivní lhůtu.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) včasnou blanketní kasační stížnost z důvodů uvedených v ustanoveních § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V jejím doplnění, které učinil v měsíční lhůtě stanovené ve výzvě soudu, uvedl, že právní posouzení věci krajským soudem považuje za nesprávné, zmatečné, překvapivé a rozporné s judikaturou Nejvyššího správního soudu, jakož i se zrušujícím rozsudkem vydaným v předchozím řízení o kasační stížnosti.

[5] Stěžovatel konkrétně namítl, že subjektivní i objektivní lhůta stanovená v § 186 odst. 9 zákona o služebním poměru, ve znění účinném do 30. 9. 2016, je ohraničena stejným okamžikem, respektive totožnou právní skutečností, a to uložením kázeňského trestu. Zákon o služebním poměru nevyžaduje doručení rozhodnutí, jímž je ukládán kázeňský trest, natož nabytí právní moci. Postačuje tak, pokud je v subjektivní i objektivní lhůtě kázeňský trest uložen, k čemuž dochází vydáním prvoinstančního rozhodnutí. Kdyby zákonodárce vyžadoval, aby rozhodnutí v objektivní lhůtě nabylo právní moci, musel by tak výslovně stanovit v zákoně. Především by však definoval konec subjektivní a objektivní lhůty různě, a nikoli totožně.

[6] Stěžovatel v této souvislosti poukázal na judikaturu představovanou rozsudky ze dne 29. 4. 2010, č. j. 4 Ads 166/2009 - 76, ze dne 23. 6. 2010, č. j. 4 Ads 50/2010 - 68, ze dne 24. 9. 2019, č. j. 2 As 337/2018 - 30, a ze dne 1. 4. 2020, č. j. 1 As 453/2018 - 27, ze které vyplývá, že Nejvyšší správní soud při výkladu dotčeného ustanovení zákona o služebním poměru nerozlišoval různé právní skutečnosti, které by měly být relevantní pro běh subjektivní a objektivní lhůty, tedy vydání prvoinstančního rozhodnutí a nabytí právní moci rozhodnutí. Naopak obě prekluzivní lhůty považoval za dodržené, pokud v nich bylo vydáno prvoinstanční rozhodnutí.

[7] Stěžovatel dále namítl, že ačkoli krajský soud v napadeném rozsudku odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, tak při formulaci vlastního právního názoru na věc některé její stěžejní závěry ignoroval. Konkrétně nerefletoval opakovaně judikovaný právní názor, že dřívější právní úprava (§ 106 odst. 3 zákona č. 186/1992 Sb.) stanovila prekluzivní lhůtu prakticky totožně jako ta současná, a to pouze s tím rozdílem, že v uvedených lhůtách muselo být rozhodnutí doručeno příslušníkovi bezpečnostního sboru, a pokud tuto povinnost zákon

pokračování

o služebním poměru nepřevzal, postačí pro zachování lhůty vydání prvostupňového rozhodnutí. Rovněž krajský soud v napadeném rozsudku ignoroval opakovaně vyřčený právní názor Nejvyššího správního soudu, že rozhodnutí odvolacích služebních funkcionářů nerozhodují o propuštění (či o kázeňském trestu atd.), nýbrž o podaném odvolání. Rozsudek krajského soudu tedy navozuje dojem, že je respektována citovaná judikatura Nejvyššího správního soudu, avšak fakticky tomu tak není.

[8] Podle stěžovatele rovněž neobstojí právní názor krajského soudu, podle něž by vázání prekluzivních lhůt k povinnosti vydat prvoinstanční rozhodnutí znamenalo, že odvolací služební funkcionář by měl na své rozhodnutí v zásadě neomezenou lhůtu. Na promptní rozhodování odvolacích služebních funkcionářů totiž myslel zákonodárce při formulaci lhůty pro rozhodnutí o odvolání v ustanovení § 190 odst. 8 zákona o služebním poměru, podle něhož je odvolací orgán povinen rozhodnout o odvolání bez zbytečného odkladu, nejpozději do 90 dnů ode dne podání odvolání. Při nesplnění této zákonné lhůty jsou pak účastníkům řízení poskytnuty prostředky na ochranu před nečinností.

[9] Co se týče závěru krajského soudu, že jednoroční objektivní lhůta je dostatečně dlouhá na to, aby služební funkcionáři v nalézací i odvolací fázi řízení rozhodli o kázeňském přestupku pravomocně, stěžovatel namítá, že kázeňský přestupek zpravidla nebývá zjištěn dnem, kdy k jeho spáchání došlo; jednoroční prekluzivní lhůta přitom počíná plynout dnem spáchání kázeňského přestupku. Z uvedeného důvodu služební funkcionáři nemají k dispozici vždy celou dobu jednoho roku. Pakliže by bylo vyžadováno, aby rozhodnutí ve věcech kázeňských bylo ve lhůtě jednoho roku od spáchání kázeňského přestupku v právní moci, byla by taková prekluzivní lhůta neadekvátně krátká.

[10] Stěžovatel dále namítl rozpor napadeného rozsudku s předchozím zrušujícím rozsudkem, jímž byl stěžovatel vázán. Stěžovatel má za to, že právě proto, že krajský soud v předchozím rozsudku posuzoval zachování objektivní prekluzivní lhůty s odkazem na vydání či doručení prvoinstančního rozhodnutí a k otázce nabytí právní moci rozhodnutí o kázeňském přestupku se nevyjádřil, lze rozumně tvrdit, že tento okamžik nebyl pro krajský soud v předcházejícím soudním přezkumu relevantní.

[11] S ohledem na tyto skutečnosti stěžovatel navrhl zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení.

[12] Žalobce se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s rozsudkem krajského soudu a navrhl zamítnutí kasační stížnosti. Podle žalobce představovala relevantní úprava v zákoně o služebním poměru zvláštní úpravu i vůči soudnímu řádu správnímu, a ke stavění prekluzivní lhůty tak nedocházelo ani v případě vedení soudního řízení správního. Žalobce se dále ztotožnil s názorem, že výklad zastávaný stěžovatelem by v podstatě znamenal, že odvolací služební orgán by měl na rozhodnutí o odvolání směřující proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu v zásadě neomezenou lhůtu, ve které by mohl vykonávat svou pravomoc. Tento stav jistě není z ústavněprávního hlediska slučitelný s významem prekluzivních lhůt upravujících z časového hlediska omezený výkon pravomoci správního orgánu. Užití nástrojů proti nečinnosti v případě, kdy je příslušníkovi ukládán kázeňský trest, si přitom lze v praxi jen obtížně představit.

III. Posouzení kasační stížnosti

[13] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. Stěžovatel v kasační stížnosti odkázal na důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Podle písm. a) tohoto ustanovení *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení*. Podle písm. d) stejného ustanovení *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé*.

[14] Klíčovou otázkou v nyní projednávané věci je způsob počítání roční objektivní prekluzivní lhůty pro vydání rozhodnutí ve věci kázeňských přestupků příslušníků bezpečnostních sborů, respektive to, zda pro zachování této lhůty postačuje vydání prvoinstančního rozhodnutí, či zda v této lhůtě musí rozhodnutí nabýt právní moci, a tedy musí být v této lhůtě skončeno i odvolací řízení.

[15] Ze správního spisu a soudních spisů Nejvyšší správní soud zjistil, že žalobce byl služebním hodnocením ze dne 26. 11. 2012 (hodnocené období od 1/2012 do 12/2012) a služebním hodnocením ze dne 20. 11. 2015 (hodnocené období od 1/2013 do 11/2015) posouzen tak, že dosahuje neuspokojivých výsledků ve výkonu služby. Služební funkcionář prvního stupně zahájil dne 31. 12. 2015 s žalobcem řízení ve věci služebního poměru pro kázeňský přestupek podle § 50 odst. 1 zákona o služebním poměru, přičemž rozhodnutím ze dne 19. 1. 2016, č. j. KRPM-150179-11/ČJ-2015-1400KR, jej uznal vinným ze spáchání kázeňského přestupku a uložil mu kázeňský trest odnětí služební hodnosti. Žalobce brojil proti tomuto rozhodnutí odvoláním, které žalovaný rozhodnutím ze dne 4. 7. 2016, č. j. PPR-6070-8/ČJ-2016-990131, jen formulačně upravil v jeho výrokové části, nicméně i po této změně byl žalobce uznán vinným za spáchání stejného kázeňského přestupku a byl mu uložen kázeňský trest odnětí služební hodnosti. Toto rozhodnutí o odvolání následně zrušil Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozsudkem ze dne 29. 8. 2018, č. j. 65 Ad 4/2016 - 49. Tento rozsudek byl však pro nepřezkoumatelnost zrušen rozsudkem ze dne 13. 11. 2019, č. j. 8 As 326/2018 - 48, kterým Nejvyšší správní soud zavázal krajský soud, aby se vypořádal s možností brojit proti obsahu služebního hodnocení v řízení o kázeňském přestupku. Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci následně rozsudkem ze dne 18. 2. 2020, č. j. 65 Ad 4/2016 - 94, opětovně zrušil uvedené rozhodnutí žalovaného. Ten pak již zmíněným rozhodnutím ze dne 11. 6. 2020, č. j. PPR-6070-43/ČJ-2016-990131, znovu jen formulačně upravil výrok rozhodnutí služebního orgánu prvního stupně, takže i po této změně byl žalobce uznán vinným ze spáchání kázeňského přestupku spočívajícího v opakovaném dosahování neuspokojivých výsledků ve výkonu služby uvedeným v závěrech platných služebních hodnocení, za který mu byl uložen kázeňský trest odnětí služební hodnosti.

[16] Podle § 50 odst. 1 zákona o služebním poměru *kázeňským přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje služební povinnost, ale nejde o trestný čin nebo o jednání, které má znaky přestupku. Za takové jednání se považuje i dosahování neuspokojivých výsledků ve výkonu služby uvedené v závěru služebního hodnocení*.

[17] Podle § 186 odst. 9 zákona o služebním poměru, ve znění účinném do 30. 9. 2016, platilo, že *kázeňský trest za kázeňský přestupek lze uložit nejpozději do 2 měsíců ode dne, kdy se služební funkcionář dozvěděl o jednání, které má znaky kázeňského přestupku, a nejpozději do 1 roku ode dne, kdy ke spáchání*

pokračování

kázeňského přestupku došlo. Kázeňský trest za jednání, které má znaky přestupku, lze uložit nejpozději do 1 roku ode dne, kdy došlo ke spáchání přestupku. Do běhu těchto lhůt se nezapočítává doba, po kterou se pro tentýž skutek vedlo trestní řízení. S účinností od 1. 7. 2017 bylo do poslední věty tohoto ustanovení doplněno, že do běhu těchto lhůt se nezapočítává rovněž doba, po kterou se vedlo soudní řízení správní nebo řízení o přestupku.

[18] Podle § 41 s. ř. s. *stanoví-li zvláštní zákon ve věcech přestupků, kárných nebo disciplinárních nebo jiných správních deliktů (dále jen "správní delikt") lhůty pro zánik odpovědnosti, popřípadě pro výkon rozhodnutí, tyto lhůty po dobu řízení před soudem podle tohoto zákona neběží.*

[19] V dané věci byl kázeňský přestupek dokonán dnem 20. 11. 2015, kdy bylo vyhotoveno druhé služební hodnocení obsahující závěr o dosažení neuspokojivých výsledků žalobce ve výkonu služby. Prvoinstanční rozhodnutí bylo vydáno před uplynutím dvouměsíční subjektivní prekluzivní lhůty dne 19. 1. 2016 a rozhodnutí o odvolání dne 4. 7. 2016. Proti němu byla podána první žaloba ke krajskému soudu dne 9. 9. 2016, ve kterém došlo ke stavění objektivní prekluzivní lhůty, z níž do té doby uplynulo 293 dnů. První zrušující rozsudek krajského soudu nabyt právní moci dne 2. 10. 2018. Prekluzivní lhůta tedy opětovně počala plynout dne 3. 10. 2018 a znovu se stavěla dne 12. 10. 2018, kdy byla žalovaným podána kasační stížnost (z prekluzivní lhůty tedy uplynulo dalších 10 dnů). Následně počala prekluzivní lhůta plynout až dne 14. 3. 2020, jelikož k předchozímu dni bylo po vydání zrušujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu opětovně krajským soudem pravomocně zrušeno rozhodnutí žalovaného. Nyní žalobou napadené rozhodnutí ze dne 11. 6. 2020 bylo žalobci doručeno dne 17. 6. 2020 (po dalších 95 dnech). Od spáchání kázeňského přestupku do právní moci rozhodnutí o uložení kázeňského trestu za kázeňský přestupek tak uplynula doba 398 dnů, která převyšovala dobu jednoho roku, jak správně uvádí krajský soud.

[20] Žalobci přitom nelze přisvědčit, že vedením řízení před správními soudy nedocházelo v dané věci ke stavění prekluzivní lhůty, neboť tento institut byl do zákona o služebním poměru vložen až zákonem č. 183/2017 Sb. s účinností ode dne 1. 7. 2017. Tato novela totiž pouze rozšířila okruh případů stavení běhu prekluzivní lhůty pro uložení kázeňského trestu, do níž se kromě doby vedení trestního řízení pro tentýž skutek nově nezapočítávají ani doby vedení soudního řízení správního a řízení o přestupku. Nicméně lhůta pro zánik odpovědnosti žalobce za kázeňský přestupek podle zákona o služebním poměru do uvedené novely neběžela po dobu řízení před správními soudy podle výslovného znění § 41 s. ř. s. I přes výše popsané stavění lhůty je však nepochybné, že žalobou napadené rozhodnutí o odvolání nabylo právní moci až po uplynutí jednoho roku od spáchání kázeňského přestupku. Nejvyšší správní soud proto musel posoudit správnost závěru krajského soudu, že za této situace došlo k uplynutí objektivní prekluzivní lhůty pro zánik žalobcovy disciplinární odpovědnosti.

[21] Nelze se přitom ztotožnit s námitkou stěžovatele, že tento právní názor krajského soudu je v rozporu s jeho předchozím rozsudkem ze dne 18. 2. 2020, č. j. 65 Ad 4/2016 - 94. V něm totiž krajský soud vůbec neposuzoval otázku běhu objektivní prekluzivní lhůty z hlediska právní moci rozhodnutí o uložení kázeňského trestu, nýbrž jenom bez bližšího zdůvodnění konstatoval dodržení objektivní prekluzivní lhůty v návaznosti na vydání prvoinstančního rozhodnutí ze dne 19. 1. 2016 a dále se podrobně zabýval zachováním subjektivní dvouměsíční prekluzivní lhůty. I přes úsudek o dodržení také objektivní prekluzivní lhůty se tedy krajský soud v předchozím rozsudku nezabýval touto problematikou ve všech jejích podstatných aspektech, takže v novém žalobním řízení mohl dospět k opačnému závěru, pokud z hlediska dodržení

objektivní prekluzivní lhůty považoval za nezbytné pravomocné uložení kázeňského trestu ve lhůtě jednoho roku od spáchání kázeňského přestupku. Proto lze konstatovat, že řízení před krajským soudem nebylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tedy nebyl naplněn.

[22] Se stěžovatelem však lze souhlasit, že subjektivní i objektivní lhůta stanovená v § 186 odst. 9 zákona o služebním poměru, ve znění účinném do 30. 9. 2016, jsou ohraničeny stejnou právní skutečností spočívající v uložení kázeňského trestu, takže jejich konec připadá na stejný okamžik. Jestliže tedy Nejvyšší správní soud v rozsudcích ze dne 29. 4. 2010, č. j. 4 Ads 166/2009 - 76, ze dne 23. 6. 2010, č. j. 4 Ads 50/2010 - 6, ze dne 24. 6. 2010, č. j. 4 Ads 51/2010 - 77, ze dne 26. 8. 2010, č. j. 4 Ads 76/2010 - 126, ze dne 21. 12. 2010, č. j. 9 As 89/2010 - 91, ze dne 3. 11. 2016, č. j. 9 As 92/2016 - 77, a ze dne 24. 9. 2019, č. j. 2 As 337/2018 - 30, na které odkázal krajský soud v napadeném rozsudku a na některé z nich i stěžovatel v kasační stížnosti, setrval judikoval, že uložení kázeňského trestu ve smyslu uvedeného ustanovení zákona o služebním poměru se rozumí vydání rozhodnutí služebního funkcionáře prvního stupně, a nikoliv až jeho právní moc, pak z hlediska jednoty a bezrozpornosti této právní úpravy je zapotřebí tento závěr aplikovat i ve vztahu k objektivní prekluzivní lhůtě, byť se kasační soud v těchto rozhodnutích vždy zabýval jen subjektivní prekluzivní lhůtou. V tomto směru totiž nelze vycházet z judikatury vztahující se k zániku odpovědnosti za přestupek či správní delikt, v níž byl učiněn závěr o nutnosti nabytí právní moci rozhodnutí v objektivní prekluzivní lhůtě za situace, kdy příslušná právní úprava buď vůbec neobsahovala subjektivní prekluzivní lhůtu, nebo kdy její konec byl stanoven v odlišný okamžik než u lhůty objektivní, a to zahájením řízení před správním orgánem (srov. například rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2010, č. j. 7 As 61/2010 - 89, ze dne 12. 4. 2017, č. j. 1 As 337/2016 - 45, ze dne 27. 10. 2020, č. j. 8 As 86/2020 - 46, ze dne 26. 9. 2018, č. j. 2 Afs 10/2018 - 45, a ze dne 22. 12. 2021, č. j. 4 As 298/2019 - 45).

[23] S ohledem na uvedenou provázanost subjektivní a objektivní prekluzivní lhůty pro uložení kázeňského trestu příslušníkovi bezpečnostního sboru za kázeňský přestupek jejich stejným koncem, která činí právní úpravu obsaženou v § 186 odst. 9 zákona o služebním poměru, ve znění účinném do 30. 9. 2016, odlišnou od úpravy prekluzivních lhůt u dalších správních deliktů, je tedy nutné i v nyní posuzované věci vycházet z dosavadní judikatury a učinit závěr, že také z hlediska dodržení objektivní roční lhůty zakotvené v citovaném ustanovení postačí, pokud je před jejím uplynutím vydáno prvoinstanční rozhodnutí služebního funkcionáře. Není totiž možné, aby totožný právní pojem „uložení kázeňského trestu“ obsažený v úpravě prekluzivních lhůt byl vykládán naprosto rozdílně ve vztahu ke každé z nich. Proto je nutné při jeho interpretaci především zohlednit faktickou nemožnost provedení odvolacího řízení v dvouměsíční subjektivní prekluzivní lhůtě, jak činí dosavadní judikatura, s níž se lze ztotožnit i pro účely nyní posuzované věci, a učinit závěr, že k dodržení obou prekluzivních lhůt postačí, pokud před jejich uplynutím dojde k vydání rozhodnutí služebního funkcionáře prvního stupně.

[24] Nelze tedy souhlasit se závěrem krajského soudu o marném uplynutí objektivní prekluzivní lhůty stanovené v § 186 odst. 9 zákona o služebním poměru, ve znění účinném do 30. 9. 2016, v důsledku nabytí právní moci rozhodnutí o uložení kázeňského trestu žalobci až po uplynutí jednoho roku od spáchání kázeňského přestupku.

[25] Nicméně již v době vydání druhého rozhodnutí stěžovatele, které je nyní předmětem soudního přezkumu, byla účinná nová právní úprava prekluze odpovědnosti příslušníků

pokračování

bezpečnostních sborů za kázeňský přestupek. Podle § 186 odst. 10 zákona o služebním poměru, ve znění účinném od 1. 7. 2017, totiž *kázeňský trest za kázeňský přestupek lze uložit nejpozději do 1 roku ode dne, kdy ke spáchání kázeňského přestupku došlo. Do běhu této lhůty se nezapočítává doba, po kterou se pro tentož skutek vedlo trestní řízení, soudní řízení správní nebo řízení o přestupku.*

[26] Ode dne 1. 7. 2017 tedy zákon o služebním poměru neobsahuje subjektivní prekluzivní lhůtu pro uložení kázeňského trestu za kázeňský přestupek, nýbrž pouze roční objektivní lhůtu. Za této situace již lze vycházet ze shora uvedené judikatury Nejvyššího správního soudu o nutnosti nabytí právní moci rozhodnutí o přestupku či správním deliktu v objektivní prekluzivní lhůtě, k níž příslušná právní úprava nestanoví subjektivní prekluzivní lhůtu nebo její konec stanoví v jiný okamžik. V tomto směru lze citovat z rozsudku ze dne 30. 9. 2010, č. j. 7 As 61/2010 - 89, v němž se uvádí, že *„ust. § 20 odst. 1 zákona o přestupcích stanoví, že přestupek nelze projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok. Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 As 57/2004 - 39, publikovaný pod č. 845/2006 Sb. NSS, interpretoval toto ustanovení tak, že rozhodnutí o přestupku musí ve lhůtě jednoho roku od spáchání přestupku nabytí právní moci (srov. rovněž rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2007, č. j. 6 As 56/2004 - 68, ze dne 23. 4. 2010, č. j. 5 As 10/2010 - 75, a ze dne 19. 8. 2010, č. j. 7 As 41/2010 - 66, dostupné na www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud i v dané věci dospěl k závěru, že ust. § 20 odst. 1 zákona o přestupcích je třeba vyložit tak, že přestupek musí být v zákonné lhůtě projednán pravomocně. Pokud totiž právo správního orgánu projednat přestupek po uplynutí prekluzivní lhůty zaniká, je nutné, aby do této doby bylo rozhodnutí o přestupku perfektní, tzn. splňovalo všechny znaky zásadně nezměnitelného individuálního správního aktu. Není rozhodující, zda správní akt nabude právní moci marným uplynutím lhůty k odvolání, oznámením rozhodnutí o podaném odvolání či případně jiným zákonem stanoveným způsobem. Z procesního hlediska jde o konečný výsledek určitého postupu správního orgánu. Nelze připustit, aby rozhodnutí o přestupku nabylo právní moci až po uplynutí prekluzivní lhůty. Pod pojem „projednat“ je totiž třeba zahrnout i konečný výsledek postupu správního orgánu, tedy nabytí právní moci, s níž jsou spojeny významné právní následky. Teprve v okamžiku nabytí právní moci je rozhodnutí o přestupku úplné a neměnné (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2006, č. j. 5 Afs 42/2004 - 61, publikovaný pod č. 954/2006 Sb. NSS).“*

[27] Jestliže tedy podle uvedené judikatury muselo být projednání přestupku či správního deliktu pravomocně skončeno do uplynutí objektivní prekluzivní lhůty, pak tím spíše je zapotřebí podle současné právní úpravy postupovat shodně ve vztahu ke kázeňským přestupkům příslušníků bezpečnostních sborů, neboť ustanovení § 186 odst. 10 zákona o služebním poměru, ve znění účinném od 1. 7. 2017, vyžaduje přímo uložení kázeňského trestu v rámci objektivní prekluzivní lhůty, nikoliv jen projednání kázeňského přestupku. Tato jednoroční lhůta přitom není natolik krátká, aby bylo evidentní, že v jejím rámci obvykle nebude možné skončit odvolací řízení o disciplinárním deliktu, jako tomu bylo podle předchozí právní úpravy v případě dvouměsíční subjektivní prekluzivní lhůty. Podle nové právní úpravy již přitom objektivní prekluzivní lhůta není propojena s lhůtou subjektivní jejich totožným koncem, a proto může být interpretována jinak než ustanovení § 186 odst. 9 zákona o služebním poměru, ve znění účinném do 30. 9. 2016.

[28] Lze tedy konstatovat, že podle § 186 odst. 10 zákona o služebním poměru, ve znění účinném od 1. 7. 2017, musí být příslušníkům bezpečnostních sborů před uplynutím roční prekluzivní lhůty od spáchání kázeňského přestupku uložen kázeňský trest pravomocným rozhodnutím.

[29] Při aplikaci této nové právní úpravy by v nyní posuzované věci došlo k marnému uplynutí roční objektivní prekluzivní lhůty, neboť i po zohlednění jejího stavění po dobu řízení

před správními soudy by od spáchání kázeňského přestupku do právní moci rozhodnutí o uložení kázeňského trestu uplynula doba 398 dnů, jak již bylo zmíněno.

[30] Podle judikatury Ústavního soudu představované kupříkladu nálezy ze dne 6. 5. 2009, sp. zn. I. ÚS 1419/09, ze dne 23. 4. 2009, sp. zn. III. ÚS 1463/07, ze dne 21. 4. 2009, sp. zn. II. ÚS 1464/2007, ze dne 31. 3. 2009, sp. zn. I. ÚS 1138/08, a ze dne 31. 3. 2009, sp. zn. I. ÚS 1417/07, je povinností správních soudů stejně jako jakéhokoli jiného orgánu veřejné moci přihlížet z úřední povinnosti k prekluzi jako základní skutečnosti významné z hlediska hmotného práva, čemuž nebrání přezkumná povaha řízení ve správním soudnictví ani v nich zakotvená koncentrační zásada pro vymezení rozsahu soudního přezkumu. I když tedy v řízení před správními soudy žalobce neargumentoval uvedenou novou právní úpravou prekluze, musel k ní Nejvyšší správní soud *ex officio* přihlídnout za použití čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, neboť je nepochybné, že kvůli ní jsou z hlediska celkového výsledku pro žalobce příznivější současná pravidla pro ukládání kázeňských trestů za disciplinární delikty obsažená v § 186 zákona o služebním poměru než pravidla předchozí (srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 6. 2001, sp. zn. Pl. ÚS 16/99, podle něhož je trestním obviněním ve smyslu čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy o lidských právech také řízení o sankcích ukládaných v disciplinárním řízení policistům). Za současného právního stavu je totiž posuzovaný disciplinární delikt prekludován a nemůže být nadále projednáván. Jak již bylo zmíněno, tato nová právní úprava byla účinná také v době vydání rozhodnutí o odvolání ze dne 11. 6. 2020, č. j. PPR-6070-43/ČJ-2016-990131, a proto stěžovatel pochybil, když v dané věci neaplikoval ustanovení § 186 odst. 10 zákona o služebním poměru, ve znění účinném od 1. 7. 2017, a na základě něho neučinil závěr o marném uplynutí roční objektivní lhůty pro uložení kázeňského trestu žalobci.

[31] Nicméně krajský soud k právnímu závěru o marném uplynutí objektivní prekluzivní lhůty dospěl, byť na základě odlišné právní argumentace, kterou Nejvyšší správní soud uvedeným způsobem korigoval. Za této situace lze konstatovat, že důvody pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí v podstatné míře v řízení o kasační stížnosti uspěly, takže rozsudek krajského soudu lze považovat za zákonný. Ani důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. tak nebyl naplněn.

IV. Závěr a náklady řízení

[32] S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[33] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že žalobce má vůči stěžovateli právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložil, neboť měl ve věci plný úspěch (§ 60 odst. 1 věta první za použití § 120 s. ř. s.).

[34] Důvodně vynaložené náklady řízení o kasační stížnosti tvoří odměna za zastupování advokátem, která byla určena podle § 11 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), a to za jeden úkon právní služby ve výši 3.100 Kč (vyjádření ke kasační stížnosti). Náhrada hotových výdajů (režijní paušál) činí podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu 300 Kč za tento jeden úkon právní služby. Jelikož je zástupce žalobce plátcem daně z přidané hodnoty, musí být tato odměna a náhrada hotových výdajů podle § 57 odst. 2 s. ř. s. zvýšena

pokračování

o částku 714 Kč odpovídající této dani v sazbě 21 %. Advokátem uplatněnou odměnu za další úkony právní služby však Nejvyšší správní soud nepřiznal, neboť jejich uskutečnění nebylo ničím doloženo. Celkové důvodně vynaložené náklady žalobce v řízení o kasační stížnosti tak dosahují výše 4.114 Kč. Proto Nejvyšší správní soud uložil procesně neúspěšnému stěžovateli povinnost zaplatit tuto částku úspěšnému žalobci rukám jeho zástupce. Ke splnění této povinnosti stanovil Nejvyšší správní soud přiměřenou lhůtu třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. února 2022

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu